

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Roch

w sprawie **E. T.**

ukaranego za czyn z art. 119 § 1 k.w.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu bez udziału stron

w trybie art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.s.w.

w dniu 11 kwietnia 2025 r.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść ukaranego

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim

z dnia 30 czerwca 2023 r., sygn. II W 331/23

orzeka:

**uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 5 § 1 pkt 8 k.p.s.w.
postępowanie przeciwko obwinionemu E. T. umarza, kosztami
postępowania w sprawie obciążając Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Wydanym w sprawie sygn. akt II W 331/23 wyrokiem nakazowym z dnia 30 czerwca 2023 roku, Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim uznał E. T. za winnego tego, że w dniu 9 lutego 2023 r. o godz. 19:04 w sklepie B. przy ul. M. w O. dokonał kradzieży 1 sztuki soku V. o wartości 5,99 zł na szkodę J., tj. wykroczenia z art. 119 § 1 k.w. i wymierzył mu karę 1 miesiąca ograniczenia wolności polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin. Nadto na podstawie art. 119 § 4 k.w. orzeczono obowiązek zapłaty równowartości skradzionego mienia w kwocie 5,99 zł, na rzecz pokrzywdzonej spółki.

Wyrok ten nie został zaskarżony i uprawomocnił się w dniu 1 sierpnia 2023 roku.

Prawomocnym postanowieniem z dnia 25 czerwca 2024 roku, sygn. akt II Ko 1831/23, Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim na podstawie art. 23 § 1 k.w. zarządził wobec E. T. wykonanie zastępczej kary 15 dni aresztu w zamian za orzeczoną ww. wyrokiem nakazowym niewykonaną karę 1 miesiąca ograniczenia wolności. Kara aresztu miała zostać wprowadzona do wykonania w okresie od 15 do 30 czerwca 2025 r.

Kasację od wyroku nakazowego na korzyść ukaranego wniósł na podst. art. 110 § 1 k.p.s.w. Prokurator Generalny, zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa procesowego – art. 5 § 1 pkt 8 k.p.s.w., polegające na ukaraniu E. T. za czyn z art. 119 § 1 k.w., mimo że za ten sam czyn został on wcześniej ukarany wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim z dnia 4 maja 2023 r. o sygn. akt II W 128/23, który uprawomocnił się w dniu 1 czerwca 2023 r., co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 104 § 1 pkt 7 k.p.s.w.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna, co pozwoliło na uwzględnienie jej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.s.w.

Rację ma Prokurator Generalny, że w niniejszej sprawie zaistniała bezwzględna przyczyna odwoławcza o jakiej mowa w art. 5 § 1 pkt 8 k.p.s.w. w postaci powagi rzeczy osądzonej, uniemożliwiająca procedowanie w sprawie. W istocie czyn zarzucany obwinionemu stanowił uprzednio przedmiot postępowania

zakończono wydaniem przez Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim wyroku nakazowego z dnia 4 maja 2023 r. o sygn. akt II W 128/23.

Stan rzeczy osądzonej (*res iudicata*) należy do przesłanek formalnych (ściśle procesowych) warunkujących postępowanie – i jest przesłanką negatywną jego wszczęcia lub kontynuowania. W myśl art. 5 § 1 pkt 8 k.p.s.w. postępowania nie wszczyna się, a wszczęte umarza, gdy postępowanie co do tego samego czynu obwinionego zostało prawomocnie zakończone lub wcześniej wszczęte się toczy. Podstawowymi kryteriami dla zaistnienia tej przesłanki procesowej są więc tożsamość sprawcy i tożsamość czynu, gdyż nie wolno orzekać dwa razy „co do tego samego czynu” tego samego obwinionego. Ma to na celu zapewnienie stabilności prawa i orzeczeń organów procesowych w postępowaniu karnym, a także służy realizacji zasady *ne bis in idem*, stanowiącej gwarancję, że nikt nie będzie pociągany do odpowiedzialności karnej za ten sam czyn zabroniony pod groźbą kary więcej niż raz (zob. wyrok SN z dnia 12 lutego 2014 r., sygn. akt V KK 407/13, Lex nr 1439399; postanowienie SN z dnia 6 listopada 2014 r., sygn. akt III KK 169/14, Lex nr 1565774).

Przyjmuje się, że przez ten sam czyn rozumieć należy to samo zdarzenie faktyczne, które było już uprzednio przedmiotem osądu, bez względu na jego kwalifikację prawną czy różnice w opisie czynu, jeżeli tylko konkretne okoliczności ustalone w obu postępowaniach odnośnie do identyczności przedmiotu czynu zabronionego, przedmiotu czynności wykonawczej, a także posilkowo miejsca, czasu i okoliczności jego popełniania wskazują na tożsamość czynu, przy czym już np. różnice w opisie sposobu działania sprawcy nie mają tu decydującego charakteru (wyroki SN z dni: 18 września 2007 r., II KK 196/07, OSNwSK 2007/1/1997; 18 lutego 2009 r., V KK 4/09, LEX nr 486533).

Lektura akt sprawy o sygn. II W 128/23 potwierdza, że E. T. został ukarany za czyn z art. 119 § 1 k.w. popełniony w dniu 9 lutego 2023 r. na szkodę J. Kwestia tożsamości czynu nie może zatem budzić wątpliwości, a przekonuje o tym opis przypisanych mu oboma wyrokami skazującymi zachowań. Wobec zatem wcześniejszej prawomocności wydanego w sprawie o sygn. II W 128/23 wyroku nakazowego, sąd nie mógł powtórnie wszcząć i prowadzić wobec E. T. kolejnego postępowania o to samo, zakończone wyrokiem zaskarżonym rozpoznawaną kasacją. Ukazanie za czyn, który był już wcześniej przedmiotem

zakończonych prawomocnie postępowania, stanowi naruszenie przepisu art. 5 § 1 pkt 8 k.p.s.w., a uchybienie to ma charakter bezwzględnej przyczyny odwoławczej wymienionej w art. 104 § 1 pkt 7 k.p.s.w.

Stwierdzenie powyższego w postępowaniu kasacyjnym, zgodnie z art. 62 § 2 k.p.s.w., powoduje konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim i umorzenia postępowania w sprawie.

Kosztami postępowania w sprawie o wykroczenie Sąd Najwyższy obciążył Skarb Państwa.

[J.J.]

[a.ł.]